

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821205039
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3821205039.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: I. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. č. XXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka: T. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. č. XXX, zast. JUDr. Ing. Mikuláš Práznovszky, CSc., advokát, Bočná 26, Nové Zámky, a otec: I. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., G. XX, V. republika a vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: X. T., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka: T. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. č. XXX a otec: R. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. č. XXX, obaja zast. JUDr. Ing. Mikuláš Práznovszky, CSc., advokát, Bočná 26, Nové Zámky o návrhu navrhovateľa: W.. O. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., E. č. XX/XX, t. č. bytom O. č. XX, na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky a otca R. T. proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 7. januára 2022 č. k. 13P/48/2021-22 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením výrokom I. súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil matke povinnosť odovzdať maloletú I. dočasne do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa a matke a otcovi uložil povinnosť odovzdať maloletého X. dočasne do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, a to do právoplatného skončenia konania vo veci zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Výrokom II. súd prvej inštancie začal konanie vo veci zverenia maloletej I. a maloletého X. do náhradnej osobnej starostlivosti. Výrokom III. nariadil výkon rozhodnutia o neodkladnom opatrení. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 2 ods. 1 CMP, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 veta prvá CSP, § 367 ods. 1, 2, 3 CMP, čl. 5 Zákona o rodine, čl. 24 Charty základných práv Európskej únie, čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, § 44 ods. 1, § 45 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine. Súd prvej inštancie mal z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj z pripojených listinných dôkazov za preukázané, že existuje potreba dočasnej úpravy pomerov maloletých detí I. O., nar. XX.XX.XXXX a X. T., nar. XX.XX.XXXX v ich záujme, preto v prejednávanej veci nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa W.. O. D., ktorý je starým otcom maloletých detí. Navrhovateľ je povinný sa o maloleté deti starať, vychovávať ich a zabezpečovať ich každodenné potreby. Súd prvej inštancie mal za osvedčené, že takéto rozhodnutie je za daného stavu naliehavé a je v záujme maloletých detí. Zo správy úradu práce, sociálnych vecí a rodiny mal za preukázané, že navrhovateľ má predpoklady sa o maloleté deti dobre postarať a v domácnosti má vytvorené vhodné podmienky na uspokojovanie ich potrieb. Maloletým deťom dokáže zabezpečiť pokojné rodinné prostredie a zázemie. Maloleté deti samé uviedli, že sa u navrhovateľa cítia lepšie a bezpečnejšie ako doma a majú s ním vytvorený pekný vzťah. Nakoľko sa voči matke maloletých detí a jej partnerovi R. T. začalo trestné stíhanie vo veci podozrenia zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), j) Trestného zákona účinného

od 01.01.2016 spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona (trestného stíhania vedeného Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Prievidzi pod ČVS: ORP-623/1-VZS-PD-2021) mal súd prvej inštancie za to, že vzhľadom k uvedeným skutočnostiam bude v záujme maloletých detí, aby boli dočasne zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa mimo domáceho prostredia, čo okrem iného môže dopomôcť k riadnemu vyšetrovaniu a spravodlivému rozhodnutiu a trestu. Zároveň súd prvej inštancie začal konanie vo veci zverenia maloletej I. O., nar. 05.09.2006 a maloletého X. T., nar. 15.04.2016 do náhradnej osobnej starostlivosti a neodkladné opatrenie nariadil na čas do právoplatného skončenia predmetného konania. Konštatoval, že ideálnym stavom je, keď maloleté deti môžu vyrastať v starostlivosti rodičov. Zároveň považoval za potrebné podotknúť, že základným právom maloletých detí je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov im takéto prostredie zabezpečiť. V prípade, že rodičia nedokážu vytvoriť vhodné prostredie pre zdravý rast maloletých detí, keď maloleté deti sú hladné, na svoj vek nadmerne zaťažované domácimi prácami, nie je im poskytovaná primeraná zdravotná starostlivosť a sú vystavované ponižovaniu, vyhrážaniu a zastrášaniam, je dôvodné, aby sa maloleté deti zverili do náhradnej osobnej starostlivosti inej osoby. Vyhodnotiac všetky vyššie uvedené osvedčené relevantné skutočnosti a okolnosti prípadu súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade boli naplnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa maloleté deti I. O. a X. T. dočasne zveria do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa a tým bude zabezpečené, že maloleté deti budú vyňaté z nevhodného prostredia v domácnosti matky a jej partnera. Súd ohraničil trvanie neodkladného opatrenia tak, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia vo veci samej, pričom súd prvej inštancie začal konanie vo veci zverenia maloletej I. O. a maloletého X. T. do náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka maloletých detí. Mala za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, lebo ani matka, ani jej druh nie sú podozriví zo spáchania trestného činu. Uviedla, že Trestný poriadok nepozná formálny akt podozrenia; pozná iba výsluch osoby ako podozrivého zo spáchania trestného činu podľa § 196 ods. 2 Trestného poriadku. Ani matka, ani jej druh doteraz ani ako podozriví, ani ako svedkovia, ani nijako vypočutí neboli, preto niet dôvodu o nich tvrdiť, že sú zo spáchania nejakého trestného činu podozriví. Ďalej uviedla, že proti matke a jej druhovi sa nevedie ani vyšetrovanie; vedie sa iba trestné stíhanie vo veci bez toho, aby bolo vydané uznesenie o vznesení obvinenia podľa § 206 Trestného poriadku. Niet preto dôvodu ani na to, aby sa o matke a jej druhovi hovorilo, že sa proti nim vedie vyšetrovanie, lebo vyšetrovanie sa vedie iba vo veci. Súdu prvej inštancie vytykala, že v odôvodnení napadnutého uznesenia sa nezaobera otázkou, v akom štádiu sa trestné stíhanie, vedené Okresným riaditeľstvom PZ v Prievidzi pod ČVS: ORP-623/1-VYS-PD-2021 nachádza. Poukazovala na to, že k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je pripojený, ani v ňom označený, ani jeden dôkaz na preukázanie tvrdenia navrhovateľa, čo je v rozpore s § 132 ods. 1 CSP. Návrh neobsahuje predpísané náležitosti, napriek tomu súd návrh neodmietol tak, ako mu to ukladá § 327 CSP. Súdu prvej inštancie ďalej vytykala, že v napadnutom uznesení absentujú akékoľvek dôvody smerujúce k tomu, prečo považoval za potrebné, aby pomery upravil bezodkladne. V odôvodnení napadnutého uznesenia sú síce uvedené skutočnosti, ktoré majú odôvodňovať potrebu úpravy pomerov, súd však nijako nevysvetlil, ako vyložil požiadavku neodkladnosti v citovanom uznesení, teda akou úvahou dospel k záveru, že potreba úpravy pomerov je neodkladná. V odôvodnení napadnutého uznesenia uvádza iba skutočnosti, ktoré majú zakladať dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia, avšak nijako nevysvetlil, prečo vydal neodkladné opatrenie bez súčinnosti s matkou maloletých detí a jej druhom. Nijako nevysvetlil, prečo mu na vydanie neodkladného opatrenia postačili iba tvrdenia navrhovateľa, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, Spoločnosti priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, Poradenského centra Nádej a osoby označenej pre matku záhadnou skratkou „OKP Prievidza“. Nijako nevysvetlil, prečo za účelom zistenia skutočného stavu veci matku aspoň nevypočul, ak už nenariadil pojednávanie. Pokiaľ úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo svojej správe zo dňa 04.01.2022 vychádza z pohovorov s deťmi vykonaných organizáciou Úsmev ako dar bez toho, aby konkretizoval, kedy, kde, za akých okolností, za prítomnosti akých osôb a akými prostriedkami sa tieto pohovory uskutočnili, a čo je najdôležitejšie, bez objektívnych dôkazov napr. zápisnice príp. obrazového alebo zvukového záznamu nevedno, aký je skutočný obsah pohovorov a koľko ich v skutočnosti bolo. Mala za to, že bez toho si úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a organizácia Úsmev ako dar môže pre nedostatok podporných dôkazov bez možnosti preskúmania tvrdiť, čo sa mu len zachce. Mala za to, že neodkladné opatrenie je založené na tvrdeniach úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorých pravdivosť je pre nedostatok zdokumentovania ich pôvodu, času a spôsobu ich získania nepreskúmateľná. Zastávala názor, že súd sa nevypočutím matky a jej druhu R. T., resp. nevyžiadanim si ich vyjadrenia dopustil

chyby aj z vecného hľadiska, lebo sú tu dôkazy, ktoré svedčia v prospech matky a jej druhu. Uviedla, že neodkladné opatrenie je založené na nepravdivých údajoch poskytnutých matkinými príbuznými, ktoré môžu byť posúdené ako trestný čin ohovárania. Trvala na tom, že spolu so svojim druhom R. T. sa o svoje deti nestarajú spôsobom, ktoré by mohlo byť posúdené ako trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby. O svoje deti sa riadne starajú, zabezpečujú im riadnu výchovu vrátane bydliska, stravy, výučby, osobných záujmov a psychického vývoja. Na podporu svojich tvrdení predložila fotokópie vyjadrení I. G., C. C., E. D., W. W. I. G., K. D., C. art B. K., fotokópiu vyjadrenia Základnej školy v Nitrianskom Pravne zo dňa 18.01.2022 a ďalšie.

3. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril navrhovateľ. Uviedol, že nariadené neodkladné opatrenie je jednou zo správnych možností na to, aby sa ľahšie pravda dostala na svetlo, nech je už akákoľvek. Vyjadrenie syna K. vníma ako zle informovaného z dôvodu, že sa dlhodobo zdržuje v Anglicku a príde na Slovensko na Vianoce na 14 dní a z toho jeden až dva dni je s deťmi u matky maloletých detí. Má za to, že podsúvané otázky na deti pred kamerou typu „je všetko v poriadku...“ v blízkosti R. T. nemôžu o ničom vypovedať a ostatné videá a fotky len ukázali, ako je možné, ako jeden človek môže rozdeliť a znevážiť veľkú rodinu v tak krátkom čase.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol potvrdenie napadnutého uznesenia. Uviedol, že po vydaní uznesenia o neodkladnom opatrení sa dňa 10.01.2022 uskutočnil výkon súdneho rozhodnutia na adrese P. č. XXX, kedy si starý otec maloletých detí pán O. D., prevzal maloleté deti do svojej starostlivosti. Od uvedeného obdobia je úrad s maloletými deťmi v kontakte. Deti sa naďalej nachádzajú v domácnosti starých rodičov či už v obci Radobica alebo v byte v Prievidzi, kde majú vytvorené vhodné podmienky pre uspokojovanie svojich potrieb. Počas opakovanej terénnej sociálnej práce v domácnosti detí (dňa 15.01.2022, 25.01.2022 a 09.02.2022) pôsobili spokojne. Vyjadrili sa, že sa stretávajú aj so svojimi sestrami W. a B.. Maloletý X. sa vyjadroval, že sa má dobre, veľa sa hrá a chodí do lesa na prechádzky. Tiež uviedol, že sa teší, že pôjde do škôlky. Uviedol, že bol aj s mamou a R., tak počas komunikácie oslovuje otca, dostal darčeky k meninám. Maloletý pôsobil spokojne, usmieval sa a spontánne komunikoval. Maloletá I. sa opakovane vyjadrovala, že si praje zostať bývať u starých rodičov a vyjadrovala obavu z toho, že by mohol byť jej brat X. ovplyvňovaný otcom. S maloletou I. sa realizovali aj osobné stretnutia na úrade (dňa 19.01.2022 a 25.01.2022) bez prítomnosti iných osôb. Maloletá počas stretnutia vyjadrovala spokojnosť so starostlivosťou starých rodičov. Vyjadrila sa, že má záujem hovoriť pravdu, pričom opisovala situácie, kedy sa mal ku nej matkin partner neprimerane správať, mal ju zbiť a kopať na zemi. Ako býva u starých rodičov cíti sa bezpečne, je v kontakte aj s kamarátkami. Aktuálne sa s matkou nestretáva, nie je s ňou v žiadnom kontakte a ani nechce. Obe maloleté deti počas osobných stretnutí pôsobili spokojným dojmom, boli primerane počasie oblečené v čistom ošatení. Maloletý X. aktuálne navštevuje Materskú školu Dobšinského v Prievidzi a maloletá I. Základnú školu v Nitrianskom Pravne. Počas rozhovoru sa vyjadrila, že sa naďalej pripravuje na talentové skúšky, ktoré by mali byť v mesiaci máj 2022. Dňa 23.02.2022 sa má uskutočniť na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Prievidza v rámci prebiehajúceho vyšetrovania ČVS : ORP-623/1-VYS-PD-2021 výsluch maloletej I. a maloletého X.. Maloleté deti I. a X. majú aktuálne v domácnosti starého otca vytvorené vhodné podmienky pre uspokojovanie svojich potrieb. Starostlivosť v žiadnom smere nenamietajú, pôsobia spokojnejšie. Aktuálne je možné vnímať, že aj zmenou výchovného prostredia začala maloletá I. prezentovať svoj názor a rozprávať o veciach, ktoré prežívala v domácnosti matky a jej partnera. Uviedol, že úrad si uvedomuje princíp prezumpcie neviny, avšak záujem dieťaťa by mal byť prvoradý. Preto je toho názoru, že pri podozreniach, na akých je založené vyšetrovanie polície, respektíve pokiaľ tieto podozrenia nebudú riadne vyšetrené, je v záujme detí, aby matka ako aj otec maloletého X. znášali obmedzenia, pri ktorých bude súčasne zabezpečené nerizikové prostredie maloletých detí, ako aj udržiavanie existujúcich citových väzieb maloletého X. s rodičmi a maloletej I. s matkou.

5. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

6. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

11. Podľa čl. 24 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa (ods. 2).

12. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

13. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým uložil matke povinnosť odovzdať maloletú I. dočasne do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa a zároveň uložil matke a otcovi povinnosť odovzdať maloletého X. dočasne do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, ktorý je starým otcom oboch maloletých detí.

14. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia (§ 360 a nasl. CMP) vo všeobecnosti vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom nárok (prípadne právo), ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana formou neodkladného opatrenia, nemusí byť nepochybne preukázaný, musí byť však osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom je vždy potrebné posúdiť, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ. Neodkladné opatrenie z dôvodu potreby dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi nariaďuje súd aj vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, keď je potrebné na čas (spravidla do rozhodnutia vo veci samej) upraviť starostlivosť o maloleté dieťa.

15. V konaniach, upravujúcich pomery k maloletému dieťaťu, súdu vyplýva zo zákona, no i z početných medzinárodných dokumentov, ktorými je Slovenská republika viazaná, povinnosť dôsledne rešpektovať, chrániť a v prvom rade prihliadať na záujem maloletého dieťaťa.

16. Odvolací súd v záujme toho, aby nekonštatoval totožné skutočnosti, ktoré už uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení svojho uznesenia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi a posúdením naliehavosti a potreby dočasnej úpravy pomerov maloletých detí I. a X. tak, ako sú konštatované a vyhodnotené súdom prvej inštancie v odvolaní napadnutom uznesení.

17. Okolnosti uvádzané navrhovateľom v podanom návrhu, ale predovšetkým vyplývajúce zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, z podnetu Poradenského centra Nádej, ako aj zo správy vypracovanej Spoločnosťou priateľov z detských domovov Úsmev ako dar sú natoľko závažné a relevantné, že odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že za aktuálneho stavu je nevyhnutné predbežne zastabilizovať pomery maloletých detí, ktoré sa doma necítia bezpečne, ktorá skutočnosť vyplýva napríklad zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 04.01.2022, ktorý v správe uviedol, že na základe pohovorov s deťmi počas vykonaných aktivít organizáciou Úsmev ako dar vyplynulo, že prostredie detí vnímajú nie ako úplne bezpečné a ako ohrozenie vnímajú pána T.. Aj z podnetu Poradenského centra Nádej na prešetrenie pomerov zo dňa 12.10.2021 centrum uviedlo, že podľa viacerých indícií a impulzov zo strany okolia, školy, blízkej

rodiny, susedov a priateľov detí vzniklo podozrenie, že ich mama spolu s partnerom spôsobujú svojim konaním maloletým deťom viaceré fyzické a psychické ujmy a traumy. Matka maloletých detí agresívne správanie svojho partnera zámerne prehliada, neobjektívne ospravedľňuje a bagatelizuje. Agresívne a vulgárne správanie partnera matky voči deťom zaznamenali aj učitelia detí v škole. Deti sa o domácej situácii boja otvorene rozprávať a konfrontácii sa vyhýbajú, pri podrobnejšom skúmaní a rozhovoroch sa však dá vypozať, že čosi nie je v poriadku. Skutočnosť, že deti sa doma necítia bezpečne, hlavne keď sú doma samé s R. a keď je doma matka, cíti sa o niečo lepšie vyplýva aj zo správy vypracovanej Spoločnosťou priateľov z detských domovov Úsmev ako dar zo dňa 14.12.2021. Predovšetkým však nemožno prehliadnuť tú skutočnosť, že uznesením zo dňa 22.12.2021 č. k. ČVS: ORP - 623/1-VYS-PD-2021 bolo začaté trestné stíhanie za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), j) Trestného zákona, účinného od 01.01.2016, páchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, lebo zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že páchatelia od presne nezisteného obdobia pravdepodobne od apríla 2016 až doposiaľ, najprv v Prievidzi v byte na ulici E. XX a neskôr v rodinnom dome v P. č. XXX spôsobovali fyzické a psychické utrpenie svojim deťom a deťom, ktoré sú v ich starostlivosti tým, že maloletej J.R. nar. XX.XX.XXXX, maloletej I. H., nar. XX.XX.XXXX, maloletej L. H., nar. 1X.XX.XXXX a maloletému Z. K., nar. XX.XX.XXXX vulgárne nadávali, deťom mali opakovane hovoriť, že sú neschopné, hlúpe, postihnuté, menejcenné, deťom nezabezpečovali potrebnú zdravotnú starostlivosť, maloleté deti nemali svoju posteľ, ťahali ich po celom dvore za uši, presne nezistený počet krát si deti chodili pýtať jesť k susedom, presne nezisteným spôsobom ich mali biť, napríklad maloletej J. R., mali páchatelia presne nezistený počet krát udrieť hlavu o stenu, ťahať ju za ucho, zhodiť ju na zem a následne ju kopať a napľuť na ňu, maloletej I. H. mali buchnúť hlavu o zárubňu, maloletú L. H. mali buchnúť do hlavy tak, až si ju ona následne buchla o zem, maloletému Z. K. mal jeden z páchatel'ov strkať do hrdla lyžicu so zemiakmi, ktoré mu nechutili až tak, že sa povracal a keď nechcel jesť polievku, tak mu namočil hlavu do polievky, až nemohol dýchať, pričom fyzické a psychické utrpenie im spôsobovali závažnejším spôsobom konania po dlhšiu dobu. Odvolací súd ďalej zistil, že v danej veci boli vykonané výsluchy svedkov a podozrivých, bol pribratý do konania znalec z odboru psychológie, na posúdenie toho, ako konanie podozrivých vplývalo na fyzické a psychické utrpenie detí. V danej veci nebolo doposiaľ voči nikomu vznesené obvinenie. Momentálne sa čaká na doručenie znaleckého posudku od PhDr. S. K. a následne podľa jeho výsledku bude rozhodnuté o ďalšom postupe.

18. Aj keď začaté trestné stíhanie ešte nepreukazuje, že skutok uvedený v oznámení sa stal a odňatie dieťaťa rodičom a zverenie maloletých do starostlivosti niekoho iného je vážnym zásahom do rodičovských práv a povinností a je odôvodnený len, ak je takéto rozhodnutie v záujme maloletých, uvedené skutočnosti sú natoľko zásadné, že je nevyhnutné, aby súdy obozretne a s maximálnym dôrazom a aj plnou váhou venovali pozornosť závažnosti danej situácie. Samotné vyjadrenia maloletých detí, správy, ktoré sú obsahom spisu, predmetné uznesenie OO PZ dávajú potom súdom nielen právo, no priam povinnosť zasiahnuť hoc možno preventívne, no pri potrebe sledovania záujmov dieťaťa zjavne dôvodne, aspoň dočasne maloleté deti umiestniť mimo domácnosť a ich doterajšie výchovné prostredie, v ktorom sa maloleté deti cítia byť ohrozené zmeniť tým, že tieto budú dočasne v náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, ktorý je starým otcom maloletých detí. V jeho domácnosti majú vytvorený priestor pre uspokojovanie svojich potrieb, kde sa cítia lepšie ako doma. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 10.02.2022 maloleté deti majú aktuálne v domácnosti starého otca vytvorené vhodné podmienky pre uspokojovanie svojich potrieb, starostlivosť v žiadnom smere nenamietajú, pôsobia spokojnejšie, aj zmenou výchovného prostredia začala maloletá I. prezentovať svoj názor a rozprávať o veciach, ktoré prežívala v domácnosti matky a jej partnera.

19. Poskytnutie okamžitej a promptnej ochrany v prípade, ak sa preukáže nebezpečenstvo potenciálne hroziacej ujmy, obzvlášť v konaniach s maloletými deťmi, je nevyhnutné starostlivo a maximálne obozretne pristupovať ku všetkým okolnostiam, ktoré sú súdu známe a ktoré poukazujú na potrebu poskytnúť ochranu maloletému dieťaťu. Súd prvej inštancie pri jeho nariadení vychádzal z dostatočne hodnoverných a relevantných zistení kompetentného orgánu o ochranu maloletých, ktoré vyvolávali vo svojom súhrne potrebu poskytnúť maloletému dieťaťu ochranu aj preventívne a dočasne.

20. Za takejto akútnej situácie nemal súd prvej inštancie inú možnosť, ako návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletých detí vyhovieť, ich situáciu a tiež pomery rodičov vo vzťahu k tejto situácii neodkladným opatrením stabilizovať až do skončenia prebiehajúceho konania vo veci samej. Podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia boli splnené, a to aj za situácie,

keď nie je potrebné, aby bolo voči matke a jej partnerovi resp. otcovi maloletého X. vznesené obvinenie, nakoľko už z prebiehajúceho trestného stíhania vyplývajú závažné podozrenia. Dôvodnosť neodkladného opatrenia bola osvedčená aj zo správy kolízneho opatrovníka, ako aj z podnetu Poradenského centra Nádej a zo správy vypracovanej Spoločnosťou priateľov z detských domov Úsmev ako dar, ako je uvedené vyššie. Nie sú tak dôvodné námietky matky, že súd prvej inštancie vychádzal len z tvrdení navrhovateľa bez toho, aby boli tieto aspoň osvedčené.

21. Žiada sa tiež zdôrazniť, že pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu, ako pri rozhodovaní vo veci samej. Preto súd prvej inštancie najmä pri existencii nepopierateľných podkladov od kolízneho opatrovníka, ako aj OO PZ nepovažoval za potrebné vykonávať ďalšie dôkazy, okrem iného napr. výsluchom matky. Javí sa, že vo veci samej bude potrebné vykonať širšie dokazovanie a otázka zverenia maloletých detí do starostlivosti navrhovateľa vyžaduje vykonanie riadneho dokazovania, preto bude riešená v prebiehajúcom konaní vo veci samej na súde prvej inštancie. Takéto dokazovanie presahuje účel neodkladného opatrenia. Odvolací súd zároveň dodáva, že v prípade neodkladného opatrenia sa jedná o dočasnú úpravu, účinnú do rozhodnutia vo veci samej.

22. Pokiaľ ide o výroky II., III. napadnutého uznesenia, ktorým súd prvej inštancie začal konanie vo veci zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti a nariadil výkon rozhodnutia o neodkladnom opatrení, aj tieto výroky bolo potrebné odvolacím súdom potvrdiť ako vecne správne. Tak ako už je uvedené vyššie, v konaní vo veci samej súd bude vykonávať dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu veci potrebného pre rozhodnutie na zmenu doterajšej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

23. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

24. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa Exekučného poriadku, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, príkazom pohľadávky z účtu v banke, príkazom iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č.

161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.